Порядок дій з ліквідації наслідків у разі встанолення факту застосування ракет класу "повітря-повітря" Р-60

ЗАГРОЗА: U-238
Збіднений уран

Головне управління ДСНС України у Чернігівській області

SnapEdit
Made with GAMMA

ЗАСТОСУВАННЯ У ВІЙНІ ПРОТИ УКРАЇНИ

РОСІЯ АДАПТУЄ Р-60 ДЛЯ «ШАХЕД-136»

Зафіксовано факти кустарного та заводського встановлення авіаційних ракет Р-60 на ударні дрони-камікадзе «Шахед-136» («Герань-2»). Головна мета модернізації — спроба перехоплення українських вертольотів та легкомоторних літаків армійської авіації.

ГУ ДСНС України
у Чернігівській області

МАЛА РАКЕТА БЛИЖНЬОГО БОЮ З ТЕПЛОВИМ НАВЕДЕННЯМ

- Радянська керована ракета «повітря — повітря» малої дальності з інфрачервоною головкою самонаведення
- Розроблена наприкінці 1960-х у ДКБ «Вимпел» під керівництвом М. Р. Бісновата
- Прийнята на озброєння у 1973 році
- Одна з найменших і найлегших авіаційних керованих ракет у світі, створена для високоманеврових цілей

ОСНОВНІ ТАКТИКО-ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

ПАРАМЕТР	ЗНАЧЕННЯ
Клас ракети	«Повітря — повітря» малої дальності (ближній бій)
Тип системи наведення	Інфрачервона (теплова) ГСН «Комар» (у Р-60М — «Комар-М»)
Стартова маса	43,5 кг (Р-60) / 44 кг (Р-60М)
Довжина	2,095 м (Р-60) / 2,138 м (Р-60М)
Діаметр корпусу	120 мм
Розмах крил	390 мм
Максимальна дальність пуску	До 10 км (у передню півсферу), практична дальність — до 5–7 км

ПАРАМЕТР	ЗНАЧЕННЯ
Мінімальна дальність пуску	200–250 метрів
Швидкість польоту	2,5–3 Маха (до 3087 км/год)
Маса бойової частини	3 кг (Р-60) / 3,5 кг (Р-60М)
Тип бойової частини	Осколково-фугасна, стрижневого типу
Підривач	Оптичний (радіус спрацьовування до 5 м) або активний радіопідривач (модифікація Р-60К)
Максимальне навантаження цілі	До 8–12 g

Фізика бойової частини: кінетичне різання цілі

Збіднений уран (U-238) використовується у ракетах Р-60 не для бронепробиття, а через свою колосальну щільність. При мінімальній вазі бойової частини (3 кг) , уранові або вольфрамові стержні акумулюють максимальну кінетичну енергію, не втрачаючи швидкість від опору повітря.

Принцип дії «Циркулярна пилка»

[illegible]ування

Неконтактний підривник активує[illegible]
[illegible]5 метрів до ц[illegible]

Експансія

Вибух виштовхує готові уражажаючі елементи (стержні) назовні.

Ураження

Стержні утворюють суцільне кільце, що розширюється. Діючи як «циркулярна пилка», вони перерубують фюзеляж та двигуни.

СТАТИСТИКА ЗАЛУЧЕНЬ

З ПОЧАТКУ 2026 РОКУ ЗДІЙСНЕНО

10 ВИЇЗДІВ

Групою РХБЗ АРЗ СП ГУ ДСНС України у Чернігівській області

Підрозділи ДСНС залучаються до дій за призначенням у разі виявлення підозрілого матеріалу/об'єкта під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації або за письмовим зверненням місцевої військової адміністрації (ОВА/МВА)

ОБСТЕЖЕННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ ЗАЛИШКІВ

Виїзди здійснювалися спеціалізованими розрахунками радіаційного, хімічного та біологічного захисту (РХБЗ) для локалізації надзвичайних ситуацій техногенно-воєнного характеру.

Цільове завдання

Комплексне обстеження виявлених залишків повітряних засобів ураження військ РФ із чіткими ознаками джерел іонізуючого випромінювання (ДІВ).

Нормативна база реагування

Дії підрозділів суворо регламентуються **Постановою Кабінету Міністрів України від 2 червня 2003 року № 813** (зі змінами та доповненнями) щодо порядку взаємодії у разі виявлення радіоактивних матеріалів.

Дані замірів у Чернігівській області:

Зафіксовано серію випадків з виявленням авіаційних ракет, що місцять ізотоп U-238, на місцях падіння БПЛА. Дані підтверджені фахівцями РХБЗ ГУ ДСНС у Чернігівській області

- 15 квітня 2026 року с. Хотуничі 10 мкЗв/год
- 23 квітня 2026 року с. Олександрівка 5 мкЗв/год
- 27 квітня 2026 року с. Козилівка 9,12 мкЗв/год
- 21 травня 2026 року с. Неданчичі 6,5 мкЗв/год
- 03 червня 2026 року с. Хоробичі 7 мкЗв/год
- 13 червня 2026 року с. Повідов 9.75 мкЗв/год
- 13 червня 2026 року с. Неданчичі 10,74 мкЗв/год
- 15 вересня 2026 року с. Прохорів 7,2 мкЗв/год
- 16 вересня 2026 року с. Косачівка 6,9 мкЗв/год

Під час розвідки використовувались прилади: FLIR identifinder R400, FLIR identifinder R425, Smiths Detection Rad Seeker CS, МКС-У, RSI RS-350.

КРОКИ 1–2: ОПОВІЩЕННЯ ТА ПЕРВИННА РОЗВІДКА

Першочергове оповіщення та збір інформації

- Диспетчер РЦУНЗ фіксує координати, зовнішні ознаки об'єкта, наявність постраждалих.
- ДСНС негайно повідомляє Нацполіцію, СБУ, Держатомрегулювання (ДІЯРУ), обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ, місцеву військову адміністрацію (ОВА/МВА) і хімічні підрозділи сил оборони.
- ДСНС діє за призначенням під час ліквідації наслідків НС у разі виявлення підозрілого об'єкта або за письмовим зверненням ОВА/МВА.

Відповідно до утвореної ОВА постійно діючої комісії з питань проведення радіоційного обстеження на місці виявлення підозрілого матеріалу (об’єкта) проводится розгортання та первинна розвідка:

- Радіаційно-хімічна розвідка та вибухотехніки висуваються в ЗІЗОД.
- Спершу вибухотехніки перевіряють об'єкт на нерозірвані бойові частини, детонатори та пастки.
- Далі визначають ПЕД гамма-випромінювання, альфа-/бета-забруднення та межі зони небезпечного радіаційного впливу.

За результатами обстеження комісія складає акт виявлення радіоактивних матеріалів у незаконному обігу (постанова КМУ від 02.06.2003 року № 813)

Додаток
до Порядку

АКТ
про виявлення радіоактивних матеріалів у незаконному обігу
№ _____
від ____ _____ 20___ р.

Комісією у складі

голови комісії _____,
(посада, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

членів комісії _____
(посада, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

_____
(посада, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

_____
(посада, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

_____
(посада, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

проведено обстеження виявленого підозрілого матеріалу/об'єкта.

1. Опис події (дата та час виявлення, ким виявлено, місце виявлення, інші наявні та виявлені відомості):_____.

2. Опис виявленого підозрілого матеріалу/об'єкта:

1) результати обстеження щодо наявності вибухових речовин або пристроїв (за необхідності): _____
(виявлено/не виявлено);

2) форма _____;
(труба, капсула, коробка, фрагмент, прилад, тощо)

3) матеріал виготовлення — _____
(метал, пластик, дерево, тощо);

4) габарити (приблизні, якщо неможливо точно виконати замір): _____.
(довжина/ширина/висота)

3. Результати радіаційного обстеження:

1) до проведення вимірювань залучені: _____
(найменування суб'єктів господарювання,

_____
що проводили вимірювання та дослідження)

2) вимірювання проводилися законодавчо регульованими засобами вимірювальної техніки:

Найменування та умовне позначення законодавчо регульованого засобу вимірювальної техніки	Номер та дата видачі свідоцтва про повірку законодавчо регульованого засобу вимірювальної техніки	Примітки

За результатами вимірювань встановлено:

потужність еквівалентної дози гамма-випромінювання на межі контрольованої зони — _____;

потужність еквівалентної дози гамма-випромінювання на відстані 0,1 метра від предмета — _____;

потужність еквівалентної дози гамма-випромінювання на поверхні — _____;

поверхневе забруднення — нейтронне випромінювання — радіонуклідний склад — _____;

3) радіаційне обстеження місця виявлення підозрілого матеріалу/об'єкта: _____.

4. Висновки та рекомендації: _____
_____.

Голова комісії _____ _____
(підпис) (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

Члени комісії: _____ _____
(підпис) (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

_____ _____
(підпис) (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

{Додаток в редакції Постанови КМ № 553 від 29.04.2026}

АЛГОРИТМ РЕАГУВАННЯ · ЕТАП II

КРОКИ 3–4: ПЕРИМЕТР ТА ЕКСПЕРТИЗА

3. Зона обмеження доступу та локалізація (огородження і санітарний бар'єр):

територію позначають знаками радіаційної небезпеки, зовнішній периметр охороняють Нацполіція та Національна гвардія

4. Поглиблена дозиметрична та радіометрична експертиза:

у разі складних або неідентифікованих джерел за постановою № 813 залучають спеціалістів ДСП «ОБ'ЄДНАННЯ «РАДОН»» або Інституту ядерних досліджень НАН України як головної експертної організації

КРОКИ 5–7: ВИЛУЧЕННЯ, ДЕЗАКТИВАЦІЯ ТА ЗВІТНІСТЬ

5. Вилучення

Знешкодження бойової частини: вибухотехніки знешкоджують вибухову речовину або детонатор, якщо це безпечно, або готують об'єкт до транспортування.

Контейнеризація: ДСП «РАДОН» спецтехнікою завантажує джерело випромінювання чи забруднені уламки в сертифіковані захисні контейнери.

Транспортування: спецтранспортом у супроводі Нацполіції до місця тимчасового чи капітального зберігання (спецкомбінати ДСП «РАДОН» або пункти захоронення радіоактивних відходів).

6. Дезактивація (за потреби)

Очищення ґрунту, асфальту чи споруд, що зазнали радіоактивного забруднення.

Дозиметричний контроль і санітарна обробка особового складу та техніки, що брали участь у ліквідації.

7. Документування та звітність

Акти вилучення та передачі радіоактивних матеріалів, підсумковий звіт про ліквідацію.

⚠ Проблемні питання:

Відсутній механізм швидкої ідентифікації підозрілих предметів (об’єктів).

Підрозділи Нацполіції, Центру контролю та профілактики хвороб МОЗ, органів місцевого самоврядування не забезпечені сучасними приладами хімічної розвідки та дозиметричного контролю.

Підрозділи РХБ захисту ДСНС можуть долучитися до виконання завдань лише у двох випадках:

- У разі безпосереднього виявлення об’єкта під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації (постанова КМУ від 02.06.2003 року № 813).
- Виключно за офіційним письмовим зверненням органів державної влади чи місцевого самоврядування.